

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „PAGRANDUKAS“ ATNAUJINTAS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lopšelio-darželio „Pagrandukas“ (toliau – lopšelis-darželis) darbuotojų etikos kodekse (toliau – kodeksas) apibrėžtos pagrindinės etinio elgesio nuostatos, kurių tikimasi iš lopšelio-darželio darbuotojų ir kurių tiesiogiai nereglamentuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai ir įstatymai, darbo sutartys bei lopšelio-darželio vidaus teisės aktai.

2. Etikos kodeksu siekiama:

- apibrėžti ir įgyvendinti pagrindines etikos normas ir principus, kuriais bendruomenė vadovaujasi savo veikloje;
- pasiekti, kad bendruomenė visuotinai pripažintų, laikytųsi ir propaguotų kompetencijos, socialinės atsakomybės ir partnerystės vertybes;
- nustatyti pagrindinius veiklos etikos principus;
- skatinti lopšelio-darželio bendruomenę elgtis etiškai ir sąžiningai.

3. Kiekvienas švietimo teikėjas pagal savo kompetenciją **privalo**, prieš sudarydamas darbo sutartį, įvertinti ir įsitikinti, kad asmuo nėra apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintas kaltu už nusikaltimus žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, už vaiko išnaudojimą pornografijai, pelnydamasi iš vaiko prostitucijos, vaiko įtraukimą į prostituciją ar disponavimą pornografinio turinio dalykais, kuriuose vaizduojamas vaikas arba asmuo pateikiamas kaip vaikas, vaiko pirkimą arba pardavimą, taip pat už kitus tyčinius sunkius ar labai sunkius nusikaltimus ar už analogiškas veikas, numatytas kitų valstybių baudžiamuosiuose įstatymuose, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs ar panaikintas.

4. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau - VTAPI) 30 straipsnio 1 dalies 1 punkte 3 dalyje nurodyta, kad į ugdymo įstaigą galima priimti asmenį į darbą ar vykdyti tokią savanorišką veiklą tik gavęs iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro informaciją, kad asmuo nėra teistas už nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje.

II SKYRIUS PAGRINDINIAI ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

5. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

5.1. **Pagarbos principas.** Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

5.2. **Teisingumo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

5.3. **Žmogaus teisių pripažinimo principas.** Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

5.4. **Atsakomybės principas.** Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai

atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdomosi poreikiais ir polinkiais.

5.5. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

5.6. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS PEDAGOGŲ ETIKOS NUOSTATOS

6. Lopšelio-darželio administracija:

6.1. Užtikrina priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą ir, jei reikia, pateikia priimamų sprendimų motyvus.

6.2. Teikia reikiamą informaciją pavaldiems darbuotojams ar kitiems bendruomenės nariams (apie darbuotojų pareigas, teises, galimus padarinius ir kt.)

6.3. Teisingai, tolygiai paskirsto darbą ar atskiras užduotis pavaldiniams.

6.4. Teisingai, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų pasiūlymus, geba teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus.

6.5. Nesinaudoja asmeniniais tikslais lopšelio-darželio nuosavybe ar valstybės patikėtais materialiniais bei finansiniais resursais.

6.6. Naudoja suteiktas galias ginti bendruomenės interesus.

6.7. Objektyviai vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems.

6.8. Puoselėja pagarbius santykius su kiekvienu bendruomenės (darbuotojais, ugdytiniais, tėvais) nariu bei su savivaldos institucijomis.

6.9. Siekia aukštesnės kompetencijos darbe, domisi savo srities naujovėmis.

7. Lopšelio-darželio darbuotojai:

7.1. Bendraudami ir bendradarbiaudami dalykinėje srityje, darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

7.2. Lopšelio-darželio darbuotojai privalo nešiuurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą, elgesio normų pažeidimo faktams.

7.3. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdomosi, reikalavimas arba priėmimas iš ugdytinių tėvų, draudžiamas.

7.4. Primitytinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinio ar tėvų, juo labiau, sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu.

7.5. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais bendruomenės nariais (darbuotojais, tėvais, asmenimis nesusijusiais su darželiu) nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).

7.6. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį be jo tėvų sutikimo kaip ugdymo ar tyrimo medžiagą.

7.7. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas ugdytinių, tėvų, kolegų ar kitų darbuotojų kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės homofobijos, rasizmo, antisemitizmo antipatijos, konkurencijos, politinių ir kitokių diskriminacinių apraiškų, su vertinimu ir profesionalumu nesusijusių motyvų.

7.8. Žmogaus teisių pripažinimo principo pažeidimu yra laikomas ir toks pedagogo elgesys, kai profesinėje veikloje ar viešame gyvenime skleidžiama ar kitaip pritariama propagandiniams Lietuvai priešiškų jėgų naratyvams, siekiantiems pateisinti žmogaus teisių pažeidimus, karo nusikaltimus.

7.9. Kiekvienas lopšelio-darželio narys yra laikomas vertybe. Jis yra ne tik darbo atlikėjas, bet ir kūrėjas, įsipareigojęs siekti aukščiausios kokybės. Nuo jo pastangų priklauso bendro darbo rezultatai.

7.10. Lopšelio-darželio nariai dalyvauja svarbių ugdymo įstaigai klausimų svarstyme.

8. Lopšelio-darželio darbuotojai supranta, kad darbo etiką pažeidžia:

8.1. Netaktiškas elgesys su kolegomis, ugdytiniais, ugdytinių tėvais, administracija;

8.2. Nepagarbus atsiliepiamas apie administracijos, kolegų darbą ir asmenines savybes;

8.3. Kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie ugdytinius, tėvus, kolegas, administraciją ir lopšelių-darželių;

8.4. Pasinaudojimas pareigomis siekiant gauti neteisėtų pajamų sau ir kitiems asmenims arba dėl kitokių paskatų, taip savivaliaujant;

8.5. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklaudyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

8.6. Tausoti ir atsakingai naudoti lopšelio-darželio turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

8.8. Kiekvienas lopšelio-darželio bendruomenės narys jaučiasi atsakingas už sklandų darbą, savo veikloje vadovaujasi bendruomenės interesais, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto.

8.7. Lopšelio-darželio nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

IV SKYRIUS ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

9. Būtina Etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

10. Lopšelio-darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti Etikos kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.

11. Etikos komisija nagrinėja Etikos kodekso nuostatų pažeidimus. Etikos komisija susideda iš 3 narių, kurią išrenka lopšelio-darželio darbuotojai, o komisijos sudėtį tvirtina lopšelio-darželio direktorius.

12. Sankcijas lopšelio-darželio bendruomenės nariams už etikos pažeidimus skiria direktorius atsižvelgdamas į Etikos komisijos rekomendacijas ir teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Etikos kodekse neįmanoma numatyti visų galimų etikos normų pažeidimų, todėl Etikos komisija turi teisę priimti sprendimą dėl Kodekse nenumatytų neetiško elgesio atvejų, remdamasi bendrosiomis etikos normomis ir lopšelio-darželio vertybėmis.

14. Lopšelio-darželio bendruomenės nariai privalo informuoti Etikos komisiją apie bet kokius Etikos kodekso pažeidimus. Pranešimai apie galimus pažeidimus laikomi konfidencialia informacija, todėl Etikos komisija privalo užtikrinti, kad jokia informacija apie pranešusįjį asmenį nebūtų viešinama (pranešėjo apsaugos statusas).

15. Etikos kodeksas neturi užkirsti kelio diskusijoms etikos klausimais. Priešingai – kodeksas priimamas kaip bendras bendruomenės narių susitarimas dėl elgesio nuostatų; jis turi propaguoti etišką elgesį ir skatinti diskusijas dėl etinių problemų ir jų sprendimo būdų.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Etikos kodeksas įsigalioja nuo jo pasirašymo dienos.

17. Etikos kodekso nuostatos gali būti peržiūrimos ir keičiamos Etikos komisijos arba lopšelio-darželio bendruomenės narių siūlymu.

18. Priimtas Etikos kodeksas skelbiamas viešai lopšelio-darželio interneto svetainėje www.pagrandukas.vilnius.lm.lt.